

POSTANOWIENIE

Dnia 30 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **M.M.**,
skazanego za czyn z art. 586 k.s.h.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 30 grudnia 2025 r.,
w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
kasacji obrońcy skazanego,
od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu
z dnia 17 czerwca 2025 r., IV Ka 384/25,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia we
Wrocławiu z dnia 23 października 2024 r., V K 267/22,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego M.M. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu z dnia 23 października 2024 r., V K 267/22, M.M. został uznany za winnego czynu z art. 586 k.s.h., za który wymierzono mu karę 213 stawek dziennych grzywny, po 12 zł każda.

Po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego, zainicjowanego apelacją oskarżonego, Sąd Okręgowy we Wrocławiu wyrokiem z dnia 17 czerwca 2025 r., IV Ka 384/25, utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Kasację od tego wyroku wniósł obrońca skazanego, który zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w całości, zarzucając *„uchylenie z art. 439 k.p.k., a to rażącą obrazę przepisów prawa procesowego, mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, a to art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., polegającą na nieuwzględnieniu ex officio przez Sąd II instancji faktu, że Sąd I instancji był nienależycie obsadzony, gdyż w składzie Sądu brał udział asesor sądowy X.Y. powołany na urząd w sądzie powszechnym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 3), a wadliwość procesu powoływania prowadziła do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności”*. Obrońca wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna, co umożliwiło jej oddalenie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Jedynym zarzutem kasacji – dopuszczalnym w świetle ograniczeń z art. 523 § 2 i § 4 pkt 1 k.p.k. w przypadku skazania na karę grzywny – jest wskazanie na uchybienie o randze bezwzględnej przyczyny odwoławczej. Taki też zarzut, wskazujący na nienależytą obsadę Sądu I instancji, sformułowano w kasacji. Sąd ten tworzył jednoosobowo asesor sądowy X.Y. Skarżący wskazuje, że nienależyta obsada sądu wynikała z faktu udziału w wydaniu wyroku asesora sądowego, powołanego do pełnienia urzędu na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3; dalej: ustawa nowelizująca KRS).

Z zarzutem kasacji nie można się zgodzić. Skarżący trafnie w uzasadnieniu kasacji powołuje się na to, że udział w wydaniu orzeczenia osoby biorącej udział w

procedurze z udziałem wadliwie ukształtowanej KRS może prowadzić do nienależytej obsady sądu powszechnego i trafnie zwraca uwagę na wiodące znaczenie uchwały połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA-I-4110-1/20 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7). Wykładnia prawa zawarta w tej uchwale jest nadal obowiązująca i w myśl art. 87 § 1 ustawy o Sądzie Najwyższym (tj.: Dz. U. z 2024 r., poz. 622) Sąd Najwyższy pozostaje nią związany jako zasadą prawną. Ma też rację skarżący, że niczego w tym względzie nie zmienia wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2020 r., U 2/20, OTK-A 2020, poz. 61 (tak: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2022 r., I KO 79/21 i I KO 80/21; por. także m.in.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2023 r., IV KZ 59/21; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2023 r., II KK 489/21; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2023 r., II KK 74/22).

Fakt wyrażenia określonego poglądu prawnego w uchwale połączonych Izb Sądu Najwyższego nie oznacza jeszcze, że prowadzi on do wniosku o konieczności uchylenia wyroku wydanego w tej sprawie. Lektura uchwały połączonych Izb Sądu Najwyższego upoważnia do stwierdzenia, że już w niej Sąd Najwyższy zróznicował pozycję ustrojową różnych osób stających przed wadliwie ukształtowaną Krajową Radą Sądownictwa. W punkcie 48 uzasadnienia podkreślono, że „niewątpliwie w przypadku sądów wyższego szczebla w strukturze organizacyjnej organów wymiaru sprawiedliwości, które mogą sprawować funkcję kontroli instancyjnej w odniesieniu do czynności i orzeczeń sądów niższych, za obowiązujący trzeba przyjąć wyższy poziom wymagań w zakresie minimalnych warunków bezstronności i niezawisłości. Te same konkretne okoliczności związane z wadliwością procesu powoływania na urząd sędziego, możliwe do tolerowania w przypadkach obsadzania sądów niższego rzędu, mogą uzasadniać ocenę o braku bezstronności i niezawisłości w przypadku sądów wyższego rzędu”.

Jednocześnie Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie jednoznacznie wskazywał, że nie należy utożsamiać sytuacji sędziów starających się o awans w procedurze konkursowej przed KRS ukształtowaną przepisami ustawy nowelizującej oraz pozycji i sytuacji asesorów sądowych. Trafnie podkreślono, że w przypadku sędziów jednym z kryteriów branych pod uwagę przy ocenie, czy dane orzeczenie dotknięte jest uchybieniem z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., jest dobrowolność

udziału w procedurze konkursowej. Sytuacja jest fundamentalnie inna w odniesieniu do absolwentów Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury (KSSiP), takich jak asesor sądowy X.Y. Osoby te nie miały możliwości wyboru innej ścieżki powołania na stanowisko asesora sądowego, gdyż ewentualna odmowa poddania się ustawowo zdefiniowanej procedurze (kończącej wieloletni okres edukacyjny) byłaby równoznaczna z rezygnacją z objęcia stanowiska, co pozbawiłoby je możliwości wykonywania zawodu. Sam fakt przejścia procedury opisanej w ustawie, by zostać asesorem sądowym, nie powoduje uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 sierpnia 2025 r., IV KK 259/25; z dnia 23 lipca 2025 r., II KK 236/25). Z kolei w uzasadnieniu kasacji obrońca przywołuje irrelewantne z punktu widzenia zasadności kasacji orzeczenia Sądu Najwyższego, bowiem odnoszące się nie do asesorów sądowych, ale do sędziów, w tym sędziów sądów wyższego szczebla w strukturze sądownictwa powszechnego.

Dla stwierdzenia, że wyrok Sądu I instancji dotknięty jest bezwzględną przyczyną odwoławczą konieczne byłoby wykazanie dodatkowych okoliczności, jednoznacznie obrazujących powiązania Pana X.Y. z ówczesną władzą wykonawczą. W uzasadnieniu kasacji żadnych takich okoliczności nie przedstawiono, obrońca ograniczył się do wyeksponowania uzyskania rekomendacji KRS do pełnienia urzędu asesora sądowego. Sąd Najwyższy dokonując analizy informacji dostępnych w domenach publicznych również nie dostrzegł żadnych okoliczności, które mogłyby sugerować powiązania Pana X.Y. z przedstawicielami ówczesnej władzy wykonawczej. Jednocześnie tego typu okoliczności nie dostarcza lektura uchwały KRS nr [...] /2021 z dnia [...] 2021 r., w której przedstawiono Prezydentowi RP wniosek o mianowanie Pana X.Y. na stanowisko asesora sądowego w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu. Z uchwały wynika, że Pan X.Y. ukończył studia prawnicze z oceną na dyplomie: bardzo dobry, odbył aplikację sędziowską w KSSiP, uzyskując 307,5 pkt ze sprawdzianów i praktyk oraz złożył egzamin sędziowski, uzyskując 296,5 pkt. Nie ujawniono okoliczności, które dawałyby podstawę do zgłoszenia sprzeciwu wobec wniosku. Wypada jednocześnie dostrzec, że Pan X.Y., który orzekał w tej sprawie jako asesor sądowy, już po wydaniu wyroku został powołany do pełnienia

urzędu sędziego postanowieniem Prezydenta RP z dnia [...] 2025 r., nr [...], na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa wyrażony w uchwale nr [...] /2025 z dnia [...] 2025 r. Również lektura tej uchwały nie daje podstaw do kwestionowania instytucjonalnej niezawisłości i bezstronności Pana X.Y.

Mając na uwadze powyższą argumentację kasację obrońcy skazanego należało oddalić jako oczywiście bezzasadną.

Rozstrzygnięcie o kosztach uzasadnia art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[WB]

[a.ł]